

HELYI ADÓK, GÉPJÁRMŰADÓ 2017

Kanyó Lóránd

TÉMAKÖRÖK

▣ A HELYI ADÓTÖRVÉNY VÁLTOZÁSAI

- Visszaélések kizárása (feltételes mentesség, tulajdonos fogalom)
- A rendeletalkotás szabályai
- A helyi iparűzési adó korrekciója (K+F közvetlen költség, jogdíj, egyéb)
- Mentességek, hatály (építményadó, telekadó)
- Bevallás-benyújtás a NAV-on keresztül
- IFRS-eket alkalmazókra vonatkozó szabályok változása

▣ A GÉPJÁRMŰADÓRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY VÁLTOZÁSAI

- Súlyos mozgáskorlátozottak mentességének kiterjesztése
- Üzembentartó halála, megszűnése esetén az adó alanya
- Cégautóadó-mentességek

HELYI ADÓK 2017

A külön nem jelölt részeknél 2017. január 1. a hatály

VISSZAÉLÉSEK KIZÁRÁSA

FELTÉTELES ADÓMENTESSÉG [Htv. 3. § (3)]

■ Probléma

■ Visszaélések

- vagyoni értékű jogot alapítanak a tulajdonos érdekkörébe tartozó (kedvezményezett) alapítvány számára, amely mentes, s ő lesz az adóalany, de adót nem fizet, tőle nem behajtható a tartozás

■ Változás

- Csak a tulajdonos adóalanyt illeti meg a mentesség, a vagyoni értékű jog jogosítottját nem (kivéve pályavasút üzemeltetőt)
- Kizárólag az alapító okirat szerinti alaptevékenységre, főtevékenységre
- Tevékenység utáni jövedelemre (korábban: vállalkozási tevékenység után)

TULAJDONOS FOGALMA [Htv. 52. § 7.]

■ Probléma

- Vagyontalan személlyel kötnek adás-vételi szerződést, a szerződést széljegyre veszik, adóalany lesz a szerző fél január 1-jétől, majd felbontják a szerződést. Az adó nem hajtható be, nem hajtható végre.

■ Változás

- A január 1-jén széljegy szerinti szerző fél csak akkor adóalany, ha végül bejegyzik tulajdonosként (pl.: nem vonták vissza a kérelmet)
- **Ugyanez a változás a vagyoni értékű jog jogosítottjának fogalmánál [Htv. 52. § 49. pont]**

RENDELETALKOTÁS I.

ELŐZMÉNYEK: AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG GYAKORLATA

- ❑ **Irányadó, összefoglaló döntés adómérték-megállapítás, állandó lakóhely ügyében : 758/B/2010. (2011. november 22.) Pilisjászfalu, építményadó, telekadó [200 Ft/m², 80%, illetve 50% adókedvezmény az állandó lakosoknak]**
- ❑ **Adómérték-megállapítás főbb kitételei [III/2. pont]:**
  - ❑ szűk az AB mozgástere, nem feladata a helyi viszonyok, a lakosok jövedelmi viszonyainak vizsgálatával meghatározni az adómaximumot;
  - ❑ alapterület szerinti adóztatásnál nem kell figyelembe venni a Htv. 16. § b) pontot
  - ❑ csak akkor lehet megállapítást tenni, ha kétséget kizáróan nem tett eleget az önkormányzat a Htv. 6. § c)-ből fakadó mérlegelési kötelezettségének;
  - ❑ nem mérce, hogy az adózó szerint szubjektíve magas az adó vagy objektíve gondot okoz annak megfizetése;
  - ❑ alkotmányellenes, ha:
    - ❑ adómaximumon adóztat és nem mérlegel;
    - ❑ a Htv. szerinti felső adómérték és az adómaximum közötti mértékkel adóztat és nem differenciál, mentességet, kedvezményt nem ad (ha a felső adómértéktől alacsonyabb a mérték, akkor nem alkotmányellenes);
    - ❑ kivételes esetben, ha az adómérték túlzottan aránytalan, az éves adó az adótárgy értéke 20%-ánál több [1531/B/1991. AB döntés], de ekkor sem feltétlenül, mert az ingatlan aktuális értékét befolyásoló tényezőket is figyelembe kell venni.

RENDELETALKOTÁS II.

□ Irányadó döntések:

- **Köf. 5.081/2012/4: Zalaszentiván telekadó [adómaximumon, kedvezmény ipa esetén]:** „a teherbíró képességet meghaladó, a vagyont elvonó, konfiskáló jellegű az az adó, amely mértékénél fogva és az adó tárgyát képező vagyontömeghez képest súlyosan aránytalan.” „Az az adómérték, amely évente a vagyon értékének közel 60-70%-át teszi ki, súlyosan aránytalannak minősül..” valamint: „köteles...mérlegelni a telkek rendeltetését, az értékekben fennálló különbségeket, adott esetben a telkek egyéb például földrajzi elhelyezkedésében (pl. árterület) fennálló különbségeket” és „az adó mértéke ne oldódjon el számottevően az adótárgy értékétől. ....mérlegelnie kell....a telkek értékét....értékkülönbségeket.”
- **Köf. 5.001/2013/6 Ecsér telekadó [körzetek 10-40-80 Ft/m², majd 10 Ft/m² adó]:** „a tételes adó kevésbé képes megjeleníteni az alapját képező vagyontömeg értékét, mégsem állítható, hogy...aránytalanul szakadna el a vagyontömeg értékétől” és „figyelemmel volt a...vagyon értékére....Az adó mértéke abszolút értékét tekintve sem minősíthető kirívóan magasnak”
- **Köf. 5.063/2014/6 Soroksár telekadó [külterületen 85 Ft/m²]:** a 60-70% és az „oldódás” itt is megjelenik, „köteles mérlegelni..”továbbá: „A Kúria megítélése szerint a telekadó vonatkozásában az adótárgy értékéhez való **arányosság és a differenciált adómérték** mind az **Alaptörvényből, mind a Htv-ből következik**. Amennyiben.....az arányosságot nem lehet biztosítani....rendelkezésre áll a telek korrigált forgalmi értéke szerinti adóztatás”
- **Köf. 5.057/2014/4 Óbuda-Békásmegyer telekadó (temető):** a helyi sajátosság az is, ha a telek közfunkciót tölt be, mivel ennek érintette az önkormányzat.

RENDELETALKOTÁS III.

□ További esetek

- Köf.5.016/2016/4 Budapest XX. Kerület [2012-13-ban 301 Ft/nm; magánszemély lakással beépített telke mentes] „Az önkormányzat **mellőzte** bármilyen helyi **sajátosság figyelembe** vételét...” „figyelemmel kell lennie a terület sajátosságaira, ami **a telek értékére is kihatással lévő sajátosságokat** jelenti” „A menteségi szabályok sem tükrözik a telkek közötti eltéréseket.”
- Köf.5.026/2016/4 Ajka [telekadó belterület 300 Ft/nm, külterület 200 Ft/nm] „az önkormányzat az adókötelezettség mértékét a helyi sajátosságokhoz igazodóan állapította meg” A szabályozás **nem tekinthető sem konfiskálónak, sem olyanak, amely számottevően eloldódott** volna az adóztatott **vagyon értékétől**” [Lásd még: Köf 5001/2013.; Köf 5038/2013.; 5021/2015.; 5036/2015]

□ Konklúzió

- az éves adóteher ne legyen több az adótárgy értékének 60-70%-ánál;
- az adótehernek igazodni kell a vagyontárgy értékéhez (ne oldódjon el);
- differenciálni kell (rendeltetés, érték, elhelyezkedés), kivéve, ha nagyon alacsony a mérték (az elfogadható);
- mérlegelnie kell az önkormányzatnak a mérték-megállapítás során minden esetben, ide értve az adótárgy értékét és az adótárgyak értékbeni különbözetét is.

□ Álláspont

- nagyobb település esetén szükséges a differenciált adómérték;
- célszerű, ha már a rendeletalkotás előkészítése során rendelkezésre áll „értéktérkép” és a település indokolja a differenciált mértékrendszert;
- tendenciaszerűen érvényesüljön az adómérték értékhez igazodása

RENDELETALKOTÁS IV.

■ Jelenlegi szabály [Htv. 6. § c)]

- Adómértékre vonatkozik a három korlát: a helyi sajátosság, teherviselő képesség, gazdálkodási követelmények

■ Probléma

- A Kúria Önkormányzati Tanácsa új elemekkel gazdagította az AB ítélezési gyakorlatát: az alapterület szerinti adóztatás kapcsán az adótárgy forgalmi értékének vizsgálata szélesebb körben szükséges
- Több önkormányzatnál alakult ki nagy adóösszeg az ingatlanok értékéhez képest (főképp azért mert a telekadó hatályának kiterjesztésekor nem vették figyelembe azt, hogy a külterület is adókötelessé vált)

■ Változás 2017. január 1-jétől [Htv. 7. § g)]

- A rendelet egészében (adóalap-fajtánál, adóelőnyöknél) kell érvényesülni a korlátoknak, nemcsak a mérték-megállapításnál,
- A teherviselő képességnek az adóalanyok széles körében kell érvényre jutnia

■ Átmeneti szabály 2016. július 1. [Htv. 51/B. § (1)]: 2016-ban feladat az önkormányzati adóhatóság, önkormányzat számára az adórendelet felülvizsgálata

MENTESSÉGEK, HATÁLY I.

■ Építményadó-mentesség [Htv. 13. § új c)]

- radioaktív hulladék elhelyezésre
- kiégett nukleáris üzemanyag tárolására szolgáló építmény

■ Telekadó-mentesség (belterületi, 1 ha alatti, művelés alatt álló, művelés alól kivett terület)[Htv. 19. § b) és 52. § 15.]

■ Probléma:

- kijátsszák a szabályt látszatműveléssel, tipikusan befektetési célú telkek lesznek mentesek

■ Változás: szigorúbb feltételek

- a művelés fogalmát értelmezzük (művelési ág szerinti művelésnek megfelelően kell művelni a föld teljes területét)
- ha a telekkel határos területen három közmű (víz, villany, szennyvíz) egyszerre elérhető vagy a földhasználó a támogatási kérelemben nem jelölte meg mg-i területként, akkor adóköteles

■ További korrekció: részint enyhítés, a jelenlegi értelmezés alapján

- a NAK igazolást június 9. és szeptember 30. között kell kérni,
- a mentesség jár, ha a területen nem kizárólag a telek ellátását szolgáló közüzemi műtárgy vagy a növénytermesztés szolgáló műtárgy (szőlőkordon) áll (egyébként a teljes területet kell művelni)

MENTESSÉGEK, HATÁLY II.

■ Telekadó [Htv. 52. § 16. g)]

- a halgazdálkodásról és hal védelméről szóló törvény [2. § 1.pont] szerinti bányató nem tartozik a telekadó hatálya alá.

■ Korrigált forgalmi érték szerinti adóztatás [Htv. 42.§ (6) és (10)]

- törvényi, önkormányzati rendeleti mentességek négyzetméter-arányosan veendők figyelembe
- lakás utáni építményadó esetén a kiegészítő helyiség, melléképület, melléképületrész területére jutó értékrészt le kell vonni a forgalmi értékből

■ Idegenforgalmi adó [Htv. 31. § új f)]

- Honvédelmi, rendvédelmi szervekhez tartozó személy hozzátartozója számára
  - az állomány tagja látogatása érdekében
  - a szolgálatteljesítés, munkavégzés helye szerinti településen,
  - szolgálati érdekből fenntartott szálláshelyen
  - a szolgálatteljesítés időtartama legalább 30 nap egybefüggően

BEVALLÁS-BENYÚJTÁS A NAVON KERESZTÜL

■ Pontosítás, kiegészítés [Htv. 42/D. §]

- Javított bevallás, önellenőrzés is benyújtható
- Az adóalanynak e-úton kell bevallani
- A NAV csak e-úton továbbít bevallást (Hivatali Kapun keresztül)

■ Folyamat

- Első ízben a 2016. adóévről, illetve 2017. tört évtől, tehát 2017-től
- Az a képviselő nyújthatja be, aki a NAV-hoz egyébként is nyújthat be e-úton bevallást
- Az e-úton beküldött bevallásban a program a számszaki, logikai hibákat szűri (azokat jelzi), de nem gátolja a bevallás véglegesítését

HELYI IPARÚZÉSI ADÓ I.

■ Jogdíj [Htv. 52. § 51.] 2016. július 1-jétől

■ Probléma

- a Tao-ban változik a fogalom (a nyereséget szabályozza, szűkebb tartalommal)+átmenetileg, 2021-ig még igénybe lehet venni

■ Változás

- új jogdíj fogalom a Htv-ben, átmeneti szabállyal

■ Átmeneti szabály [Htv. 51/B. § (2)-(3)] 2016. július 1-jétől

- ha a Tao 29/A. § (29)-(30) szerint jogosult a hatályos Tao szabályt alkalmazni, akkor a hipában is, akkor is, ha az adózás előtti eredmény nulla vagy negatív, a Tao szerinti határnapig (2021. 06. 30. vagy 2016. 12. 31.)
- szerzői jogi védelem alatt álló műre vonatkozó, 2015. 07.01-2016.06.30 között hatályossá váló szerződést már megkötötték és a hatósághoz benyújtották, akkor 2017. 12.31-ig záruló adóévben a hatályos Tao szabály szerinti jogdíjfogalmat kell alkalmazni.

■ K+F közvetlen költség [Htv. 52. § 25.]

■ Probléma

- eltérés a Tao tv. szerinti adóalap-csökkentő tétel tartalmától (kapott támogatással, más adózótól igénybevett K+F szolgáltatással is csökkenthető a hipa alapja),

■ Változás

- a Tao adóalap-csökkentő tétellel [Tao tv. 7. § (1) t)] azonos tartalmú lesz az adóalap-csökkentés, azzal, hogy a felmerült költséget egyszer lehet levonni

HELYI IPARÚZÉSI ADÓ II.

- **Foglalkoztatottak száma növekedéséhez kötődő mentesség [Htv. 39/D. §]**
  - KSH Útmutatóra való hivatkozás változása (2015. január 1 -jei Útmutató a 2009. január 1 -jei helyett)
  - Pontosítás arról, hogy a mentes adóalapprész az állandó jellegű ipa tevékenység utáni adóalapra vonatkozik (az egyszerűsítettre is)
- **Pontosítás a KATA egyszerűsített adóalap-megállapításból való kilépésre [Htv. 39/B. § (9)]**
  - A vállalkozó adóév február 15-ig jelentheti be az adóévre vonatkozóan azt, hogy már nem kívánja alkalmazni az egyszerűsített, tételes adóalappal való adózást
- **Kapcsolt vállalkozások adóalap-összeszámítása**
  - Egyes, jellemzően kereskedelmi társaságokra vonatkozik, jelentős adminisztrációval jár, adó és bevétel-átrendeződéshez vezet
  - Csak akkor kell a jövőben alkalmazni, ha szétválással jött létre a kapcsolt vállalkozási viszony

HELYI IPARÚZÉSI ADÓ III.

- **Közös őstermelői igazolvány, családi gazdaság [Htv. 41. § (8)]**
  - Választható, közös adózás
  - Az adókötelezettséget valamennyi adóalany esetén az teljesíti, akinek a nevére a közös őstermelői igazolvány szól
- **Hitelintézetek, pénzügyi vállalkozások nettó árbevétele [Htv. 52. § (22) b) és 51/C. §]**
  - Ha a vásárolt követelés értékesítését bruttó módon számolják el, akkor a követelés ráfordításként elszámolt könyv szerinti értékével
  - 2015. és 2016. adóévekre is alkalmazható
- **Nem de minimis támogatás [Htv. 39/C. § (5) hatályát veszti]**
  - a 2,5 millió forint adóalapig biztosított adóelőny és
  - a házi orvosok, védőnők számára biztosított adóelőny

HELYI IPARÚZÉSI ADÓ IV. IFRS

■ **Nettó árbevétel az IFRS-t alkalmazónál [Htv. 40/C. §]**

- Új: ásványi ércek kitermeléséből , biztosítási tevékenységből eredő bevételek
- Számviteli törvény szerinti, nem számlázott (adott) engedmény növeli a nettó árbevétel összegét
- Nem a szokásos tevékenység keretében végzett áruértékesítés (termékértékesítés helyett)
  - egyértelmű lesz, hogy a tárgyi eszköz értékesítés nem képez adóköteles bevételt (a vonatkozó csökkentő tétel hatályaon kívül)

■ **Pénzügyi szektor nettó árbevétele az IFRS-t alkalmazóknál [Htv. 40/D. §]**

- Nemcsak a 18. Bevételek standard, hanem más standardok szerint elszámolt kamat is adóköteles bevétel
- Egyértelművé válik, hogy nem a ráfordításként elszámolt díj, jutalék csökkenti a kamatbevételt, hanem az amit nettó módon kell figyelembe venni
- Saját követelés nyeresége bevétel-csökkentő
- Nem adóköteles bevétel a tárgyi eszköz értékesítésének bevétele

HELYI IPARÚZÉSI ADÓ V. IFRS

- **Nettó árbevétel-csökkentő tételek az IFRS-t alkalmazóknál [Htv. 40. F-G §]**
  - A megszűnő tevékenységből eredő nettó árbevétel-csökkentő tételeket is figyelembe kell venni az adóalap számításánál [Htv. 40/B. §]
  - Számviteli törvény szerinti, nem számlázott (kapott) engedmény növeli az ELÁBÉ, anyagköltség összegét
  - Csere esetén nem cserébe adott áru könyv szerinti értékével, hanem cserébe kapott áru csereszerződés szerinti értékével lehet növelni az ELÁBÉ-t
  - Fedezeti ügyletek eredményét nemcsak a nettó árbevételnél, hanem az ELÁBÉ-nál és az anyagköltségnél is figyelembe kell venni
- **IFRS 11 Közös megállapodások standard [Htv. 40/B § (2)]**
  - Ha az elszámolás eltér a számviteli törvény szerinti szabályozástól, akkor a számviteli szabályok alapján kell az adóalapnál figyelembe venni
- **Minimum-adóalap, minimum adóelőleg [Htv. 40/K-L. §]**
  - Adóévente kell vizsgálni, hogy fennáll-e a minimum-adóalap alkalmazásának kötelme
  - Az áttérés adóévét követő adóévben kezdődő előlegfizetési időszak előlegét (áttérés évét megelőző adóév adója) két egyenlő részletben kell bevallani, fizetni

HELYI IPARÚZÉSI ADÓ VI. IFRS

■ Áttérési különbözet [Htv. 40/J. § (1)]

- Annak az adóévnek az adóalapjánál kell figyelembe venni, amelyben először kell az IFRS-ek szerinti adóalapot alkalmazni
  - függetlenül attól, hogy az áttérési különbözet negatív vagy pozitív
  - felszámolás, végelszámolás, Tao tv. 18/C. § (18) bek szerinti jogutód nélküli megszűnés esetén a záró bevallásban mindenképp

■ Számviteli önellenőrzési különbözet [Htv. 40/J. § (2)]

- Áttérés adóévét követően feltárt, áttérés adóévét megelőző időszakra vonatkozó hiba
  - ha az IFRS szerinti elszámolás eltér a magyar számviteli elszámolási szabályoktól
- Meg kell állapítani a hiba mennyivel befolyásolta volna az áttérési különbözet összegét
- A különbözettel korrigálni kell a hiba megállapítása időpontját magában foglaló adóév iparűzési adóalapját

A GÉPJÁRMŰADÓ VÁLTOZÁSA 2017

2017. január 1-jétől

GÉPJÁRMŰADÓ

- **Súlyosan mozgáskorlátozottak előnyének kiterjesztése [Gjt. 5. § f) és Gjt. 18. § 12.]**
  - Egyéb fogyatékosokra (egyéb fogyatékkal élő személygépkocsija, valamint az őt szállító személygépkocsi),
    - Definíció: 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 2016.04.01. hatályos 2. § a), h). Utóbbi utal az 1998. évi XXVI. törvényre [23. § (1) a)-d) és h), f), g)]
  - Gondnokság alatt nem álló fogyatékos, súlyos mozgáskorlátozott szállítására alkalmas személygépkocsi,
  - Súlyos mozgáskorlátozott, egyéb fogyatékos közös háztartásban élő közeli hozzátartozó tulajdonában, üzemeltetésében álló személygépkocsi,
- **Üzembentartó, nem tulajdonos adóalany halála (megszűnése) esetén szabály [Gjt. 2. § (3)]**
  - Ekkor az adó alanya a követő évtől a járműnyilvántartásban tulajdonosként szereplő személy lesz, kivéve, ha harmadik személyt tüntetnek fel tulajdonosként, üzembentartóként
- **Pontosítás az adómérték-szabálynál [Gjt. 7. § (2)]**
  - 6. § (2)-(3)-ra (adóalapra) utalás elmarad a szövegből, mert félreérthető
- **Nem de minimis a környezetkímélő gépkocsi mentessége**

**KÖSZÖNÖM A
FIGYELMET!**